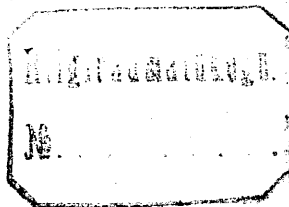

EESTI HARIDUSSÕPRADE SELTSI TEATAJA

ILMUB VEEBRUARIS, APRILIS,
JUUNIS, AUGUSTIS, OKTOOBRI
JA DETSEMBRIS

TOIMETUS JA TALITUS:
TALLINN, AIA 5-B,
TELEF. 430-06

Nr. 6

DETSEMBER / 1937

Tellimine on kohustuslik kõigile Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökeskkooli õpilastele mainitud koolide ülalpidaja otsusega 4. II 1937.

Tellimine tuleb uutel õpilastel esitada kahe kuu jooksul kooli astumise päevast arvates, teistel õpilastel aga iga aasta hiljemalt 31. märtsiks.

Tellimise hind aastas on Kr. 1. Tellimise hind arvestatakse kalendriaasta järgi, sõltumata õpilase koolisviibimise ajast.

Ajakirja tellimise raha, mida ei makseta isiklikult talituses, tuleb tellijal kanda Eesti Haridussõprade Seltsi posti jooksvale arvele nr. 268.

Õpilane, kes seatud tähtajaks ajakirja tellimise raha ära ei saada, arvatakse koolist lahkunuks.

EESTI HARIDUSSÕPRADE SELTSI
VÄLJANNE, TALLINN, 1937

Eksamieelseist kursustest.

a) Kordamiskursus algab 6. jaanuaril 1938. a. kl. 10 hommikul. Kursusel käsitletakse matemaatikat, saksa keelt ja joonistamist. Kordamiskursusest osavõtt on sunduslik neile reformeeritud keskkooli õpilastele, kes eeloleval sessioonil õiendavad eksami V klassi kursuse ulatuses matemaatikas (olles õppinud seda R. Rägo „Algebra III“ ja J. Nuut „Geomeetria III“ järgi) ning joonistamises ja joonestamises.

Teistele on kursusest osavõtt ainult soovitatav. Kursus kestab 4 päeva. Kursuse maks on 5 krooni.

b) Inglise keele kursus algab 5. jaanuaril 1938. a. kl. 9 hommikul. Kursusel käsitletakse inglise keele hääldamist. Kursus on kohustuslik kõigile, kes alustavad inglise keele õppimist, kuid kellel puudub võimalus kuulda elavat sõna inglise keeles.

Teistele on kursusest osavõtt ainult soovitatav. Kursus kestab 4 päeva. Kursuse maks on 3 krooni.

c) Kursus laulmises, võimlemises ja riigikaitsealises õpetuses algab 9. jaanuaril 1938. a. kl. 10 hommikul.

See kursus on kohustuslik kõigile mainitud aineis eksamile tulijaile.

Kursuskestab ükspäev. Kursus on tasuta.

Kursustest osa võtta soovijail tuleb registreeruda hiljemalt 23. dets. s. a. kella 3-ks p. l. Kursuslastel palun kohal olla täpselt. Kogunetakse kooli büroosse. Kursuste maks tuleb tasuda enne kursuste algust.

Kodukeskkooli juhataja.

Eksamid Kodupõllutöökeskkoolis

on kõigis aineis 10. jaanuaril 1938. aastal. Kui kõiki õpilasi ei jõuta eksamineerida ühe päevaga, siis jätkuvad eksamid ka järgmisel päeval. Eksamid algavad kell 10 hommikul. Eksaminandidel on kogunemine kooli büroos. Kohal palun olla täpselt.

Eksamitele ülesandmise viimaseks tähtpäevaks on 23. dets. s. a. Ülesandmisel märgitagu selgesti missugustes ainetes keegi eksami soovib õiendada.

Kodupõllutöökeskkooli juhataja.

Eksamid Kodukeskkoolis

toimuvad 1938. a. jaanuari

11-dal — eesti keeles (kirjalikult),

12-dal — matemaatikas (kirjalikult),

- 13-dal — inglise keeles (kirjalikult),
- 14-dal — saksa keeles (kirjalikult),
- 15-dal — maateaduses, filosoofia eelkursuses ja käsitöös,
- 17-dal — ajaloos, võimlemises ja laulmises,
- 18-dal — kodanikuõpetuses ja majandusteaduses ning joonistamises ja joonestamises,
- 19-dal — eesti keeles (suuliselt),
- 20-dal — saksa keeles (suuliselt),
- 21-sel — matemaatikas (suuliselt),
- 22-sel — inglise keeles (suuliselt),
- 24-dal — loodusteaduses, keemias ja ter-
vishoius,
- 25-dal — füüsikas ja kosmograafias ja
- 26-dal — ladina keeles (suuliselt) ning
vene keeles (kirjalikult ja suu-
liselt).

Eksamid algavad iga päev kell 5 p. l. Eksaminandidel tuleb koguneda 11. jaan. 1938. a. kella 12-ks kooli büroosse. Viimane nõue ei kehti järeleksamite õiendajate suhtes.

*

Eksamiletulejail on kohuseks teatada oma soovist kooli büroole hiljemalt 23. detsembriks kella 3-ks p. l. Koolikursuse eksamite õiendajail olgu sooviavalduses täpselt märgitud, missugustes ainetes soovitakse

eksamid õiendada. Õpilased, kes klassi-eksami õiendavad, märgivad ära ainult selle klassi, mille kursuse ulatuses nad eksamid kavatsevad anda.

Igal eksaminandil tuleb esitada kooli büroole hiljemalt 23. detsembriks kella 3-ks p. l.:

- 1) haridust tõendav dokument,
- 2) isikutunnistuse lihtne ärakiri ja
- 3) kaks päevapilti (suuruses 4×5 cm), mille esiküljele on kirjutatud eksaminandi enda käekirjas ta ees- ja perekonnanimi.

Eksaminandidel tuleb olla kohal õigel ajal. Eksamimaks (15 või 25 kr.) ning järeleksamimaks (5 kr. ainult) tuleb tasuda eranditult kõigil eksaminandidel hiljemalt 23. detsembriks.

Eksaminandid, kes selleks ajaks eksamite või järeleksamite maksu ära ei õienda, loetakse eksamitest loobunuks.

Kodukeskkooli juhataja.

Muudatusi reaalkooli õppekavades.

Maateadusest käsitletakse nüüd reaalkooli I klassis ainult Välisilma ja gusid, reaalkooli II klassis — Euroopat ja III klassis — Eesti maa ühes lühikese kosmograafia knrsusega.

Ajalooost käsitletakse reaalkooli I klassis nüüd ainult vana- ja kesk- aega, II klassis — uut aega (kuni XX sajandini) ja III klassis — uut aega (XX sajandi algusest kuni käesoleva ajani) ühes kodanikuõpetuse lühikese kursusega.

Muudatusi keskkooli õppekavades.

Füüsika esineb nüüd nii progümnaasiumi IV (reaalkooli II) kui ka progümnaasiumi V (reaalkooli III) klassis.

IV (II) klassis õpitakse: Vedelikud ja gaasid, soojus, hääl ja valgus ning mehaanika põhimõisted.

V (III) klassis õpitakse: Magnetism ja elekter ning mehaanika täielikum kursus.

Kellel vastavad kursuse osad puuduvad, nõudku nad kohe välja.

Kursuse jaotus.

Keskkooli osas.

A. Progümnaasium.

a) Eelkursus (õpilasile, kes ei ole lõpetanud algkooli):

1. emakeelt	6	tööjuhatus	vihku
2. matemaatikat	9	„	„
3. loodusteadust	5	„	„

4. maateadust	4	tööjuhatuse	vihku
5. ajalugu	5	„	„
6. saksa keelt	8	„	„

a¹) Eelkursus (õpilasile, kes lõpetanud algkooli saksa keeleta):

1. emakeelt	1	tööjuhatuse	vihk
2. matemaatikat	3	„	„
3. loodusteadust	5	„	„
4. maateadust	4	„	„
5. ajalugu	5	„	„
6. saksa keelt	8	„	„

a²) Eelkursus (õpilasile, kes lõpetanud algkooli saksa keelega);

1. emakeelt	1	tööjuhatuse	vihk
2. matemaatikat	3	„	„
3. loodusteadust	5	„	„
4. maateadust	4	„	„
5. ajalugu	5	„	„

b) III klass.

1. emakeelt	7	tööjuhatuse	vihku
2. matemaatikat	5	„	„
3. loodusteadust	2	„	„
4. maateadust	3	„	„
5. ajalugu	3	„	„
6. saksa keelt	6	„	„
7. inglise keelt	6	„	„
8. riigikaitselist õpetust või käsitööd	1	„	„

9. joonistamist ja joonestamist	5	tööjuhatuse	vihku
10. laulmises	}	Tööjuhatusi ei anta.	
11. võimlemises		Need ained õpitakse eksamielseil kursusel.	

c) IV klass.

1. emakeelt	7	tööjuhatuse	vihku
2. matemaatikat	6	"	"
3. loodusteadust	10	"	"
4. maateadust ja kosmograafiat	6	"	"
5. ajalugu	3	"	"
6. saksa keelt	7	"	"
7. inglise keelt	6	"	"
8. füüsikat	3	"	"
9. riigikaitselist õpetust või käsitööd	3	"	"
10. joonistamist ja joonestamist	3	"	"
11. laulmises	}	Tööjuhatusi ei anta.	
12. võimlemises		Need ained õpitakse eksamielseil kursusel.	

d) V klass.

1. emakeelt	7	tööjuhatuse	vihku
2. matemaatikat	6	"	"
3. tervishoidu	5	"	"
4. ajalugu ja kodanikuõpe- tust	3	"	"

5. saksa keelt	7	tööjuhatus	vihku
6. inglise keelt	7	„	„
7. füüsikat *)	2	„	„
8. riigikaitselist õpetust või käsitööd	1	„	„
9. joonistamist ja joonestamist**)	2	„	„
10. laulmises	}	Tööjuhatusi ei anta. Need ained õpitakse eksamielseil kursusel.	
11. võimlemises			

B. Reaalkool.

I klass.

1. emakeelt	7	tööjuhatus	vihku
2. matemaatikat	8	„	„
3. loodusteadust	7	„	„
4. maateadust	4	„	„
5. ajalugu	5	„	„
6. inglise keel	8	„	„
7. riigikaitselist õpetust või käsitööd	1	„	„
8. joonistamist ja joonestamist	5	„	„
9. laulmises	}	Tööjuhatusi ei anta. Need ained õpitakse eksamielseil kursusel.	
10. võimlemises			

*) Neil, kes IV klassis füüsikat õppinud ei ole, on 5 tööjuhatus viikku.

***) Osa joonistamise ja joonestamise kursusesi tuleb õppida eksamielseil kursusel.

II klass.

1. emakeelt	7	tööjuhatus	vihku
2. matemaatikat	6	„	„
3. loodusteadust	10	„	„
4. maateadust	3	„	„
5. ajalugu	6	„	„
6. inglise keelt	8	„	„
7. füüsikat	3	„	„
8. riigikaitselist õpetust või käsitööd	1	„	„
9. joonistamist ja joonestamist	3	„	„
10. laulmises	}	Tööjuhatusi ei anta.	
11. võimlemises		Need ained õpitakse eksamieelseil kursusel.	

III klass.

1. emakeelt	7	tööjuhatus	vihku
2. matemaatikat	6	„	„
3. tervishoidu	5	„	„
4. maateadust ja kosmograafiat	6	„	„
5. ajalugu ja kodanikuõpe- tust	3	„	„
6. inglise keelt	8	„	„
7. füüsikat	2	„	„
8. riigikaitselist õpetust või käsitööd	1	„	„

9. joonistamist ja
joonestamist*) 2 tööjuhatusse vihu
10. laulmises } Tööjuhatusi ei anta.
11. võimlemises } Need ained õpitakse
eksamieelseil kursusel.

Mitmesuguseid teateid.

I Alates 1. jaanuarist 1938. aastast ei saadeta uusi tööjuhatusi ühelegi õpilasele välja, kui ta on jätnud büroosse saadeta-vaile kontrolltöile nende tagasisaatmiseks margi juurde lisamata.

Erandi moodustavad need Tallinnas ja ja Nõmmel elavad õpilased, kes oma kontrolltööd isiklikult kooli büroost ära viivad, samuti ka kõik need õpilased, kes on posti kulude arvel kooli büroosse sisse maksnud 3 krooni.

II Juhime veel kord õpilaste tähelepanu sellele, et kooli büroo jätab vastamata iga kirja, millele ei ole ligi lisatud vastuse jaoks 10-sendist postmarki.

III Õpilasil, kes eksameid õiendavad Tartu Riiklikus Eksamikomisjonis, tuleb eksamitähtpäevade ning maksude kohta teateid hankida Tartu poeglaste gümnaasiumi direktorilt härra V. Neggo'lt.

IV Koolide juhatusse otsusega katkes-

---

*) Osa joonistamise ja joonestamise kursust tuleb õppida eksamieelseil kursusel.

tatakse alates 20. XII. s. a. tasuta üleminek
progümnaasiumist reaalkooli ja ümberpöör-
dult.

V Põllutöökoolidele kavatsetakse lähemas tulevikus anda uued õppekavad, kus on ette nähtud uute ainetena ajalugu ja riigikaitseline õpetus.

Eesti Haridussõprade Seltsi õppe- asutustesse on võetud vastu

1937. aasta oktoobrist detsembrini :

Aasmäe, Lydia	Kengsepp, Valter
Alajaan, Herman	Krausberg, Ruttar
Algma, Jüri	Kulbin, Virve
Arge, Artur	Kullamaa, Leo
Aro, Viljat	Köster, Elivas
Arvo, Henn	Köster, Josua
Barlo, Elmar	Land, Osvald
Ennok, Kirill	Lang, Ernst
Erelt, Sander	Laredei, Theodor
Ernits, Elsa	Laur, Osvald
Eskel, August	Liiv, Ellen
Fäelmann, Kuno	Lõhmus, Oskar
Heinmaa, Ellen	Lõmps, Johannes
Ilsjan, Valter	Mandre, Lydia
Ilves, Voldemar	Mein, Elmar
Inglist, Aino	Meriste, Jaan
Jaanus, Riho	Metsvaht, Aleksan.
Juurikas, Endel	Moldau, Evald
Jõesaar, Hinno	Mäe, Hans
Jürgens, Bruno	Naruskov, Maimu
Kallasma, Otto	Niinepuu, Boris
Kask, Arnold	Nõu, Peeter
Kass, Eugen	Parts, Robert

Paru, Heinrich
Pastak Leonhard
Pauksoo, Alfred
Pedarto, Rein
Pelju, Heinrich
Peterson, Oie
Pürsalu, Leon
Potsepp, Gustav
Puusepp, Evald
Pärtel, Oskar
Põldoja, Johannes
Põllumäe, Alviine
Rumvolt, Voldemar
Ruut, Martin
Saar, Ervin
Sarik, Avo
Savin, Serafim
Siimenson, Arno
Sild, Voldemar

Sillamägi, Vello
Steinberg, August
Sumberg, Elmar
Sukk, Eduard
Sutt, Tiia
Schmidt, Eduard
Tamar, Eno
Tammaru, Kaarel
Tammemets, Valdur
Treier, Hilda
Treu, Vilma
Ugur, Evart
Uibokand, Paul
Vahtras, Kaarel
Vanamõis, Heljo
Vares, Juhan
Viirmaa, Hugo
Villems, Selma
Virro, Heinrich

**Eesti Haridussõprade Seltsi õppe-
asutuste õpilaste nimekirjast on kus-
tutatud:**

a) Aadressi muudatuse teatamata jätmise pärast:

Holvandus, Valter
Laks, Mihkel
Mets, Endel

b) „Teataja“ tellimata jätmise pärast:
Kahu, Jakob

c) Õppemaksu tasumata jätmise pärast:
Hanson, Raimond
Jaamul, Jaan
Lindoja, Karl

Kodupõllutöökeskkooli õpilasil

tulevad õiendada järgmised aineksamid:

III. rühma õpilased (algkooli lõpetanud)

1. anorgaaniline keemia	I kl.	kurs. ulatuses
2. orgaaniline keemia	I ja II kl.	„ „
3. füüsika (pärast matemaatikat)	I kl.	„ „
4. meteoroloogia (pärast füüsikat)	I kl.	„ „
5. matemaatika	I kl.	„ „
6. botaanika	I kl.	„ „
7. zooloogia	I kl.	„ „
8. eesti keel	I ja II kl.	„ „
9. saksa keel	I, II ja III kl.	„ „
10. rahvamajandusteadus	II kl.	„ „
11. ühiskonnateadus	II kl.	„ „
12. ühistegevusõpetus	II kl.	„ „
13. põllumehe kirjavahetus	I kl.	„ „
14. tervishoiuõpetus	I kl.	„ „

15. maamõõtmine ja loodimine II kl.	kursuse ulatuses
16. kultuurtehnika II ja III kl.	„ „
17. üldine taime- kasvatus ja mullateadus II kl.	„ „
18. taimekasvatus II ja III kl.	„ „
19. metsandus III kl.	„ „
20. aiandus II kl.	„ „

(Järgneb)

Kodukeskkooli õpilasile.

Kuna mitmed õpilased on kurtnud, et ühe klassi kursuse eksamite õiendamine korruga (ühes sessionis) osutub raskeks, siis on Kodukeskkooli juhatusel kavatsus astuda samme selleks, et eksamite andmise korda muudetaks.

Muudatuskava kohaselt toimuks iga klassi eksamite andmine üksikute ainete kaupa vabalt õpilase enda nägemisel.

Selle kava kohaselt tuleks õpilastel tasuda:

1) õppemaksu iga klassi eest (sõltumata klassis olemise ajast) 30—40 krooni. (See maks tuleks tasuda igal õpilasel ühekordselt ainult järgmisesse klassi astumise puhul);

2) registreerimise maksu iga aasta eest, kuni õpilane õpilas-nimekirjas seisab. (See maks tuleb tasuda iga aasta jaanuari esimesel poolel) ja

3) eksamimaksu 2 krooni iga eksami eest, mis õpilane teatava klassi kursuse ulatuses annab. (See maks tuleb tasuda eksamipäeval).

Õpilasi, kes nõustuksid õppima ning eksameid andma selle kavatsetava uue korra kohaselt, palutakse sellest teatada ühe nädala jooksul pärast „Teataja“ käesoleva numbri ilmumist.

Õpilasi, kes juba 1938. a. jaanuaris sooviksid seda uut korda kasutada, palutakse teatada hiljemalt 20. dets. s. a. mis aines ning missuguse klassi ulatuses keegi eksami sooviks õiendada.

Märkus: Uut korda ei saa kasutada need, kellel eksamid pooleli Riiklikus komisjonis, olgu siis, et nad seal antud eksamitest loobuvad.

Büroo.

Väljaandja: Eesti Haridussõprade Selts.

Vastutav toimetaja: Gustav P. u. u.

Trükkikoda „Sõnavara“, Tallinn, Aia 5-b.

11. detsembril 1937. a.